КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ «СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ 1971—1975 ЙИЛЛАРГА МЎЛЖАЛЛАНГАН БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАНИ ЮЗАСИДАН КПСС XXIV СЪЕЗДИНИНГ ДИРЕКТИВАЛАРИ» ЛОЙИҲАСИ ЮЗАСИДАН СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ XXIV СЪЕЗДИНИНГ

ҚАРОРИ

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIV съездининг Директивалари тўғрисида СССР Министрлар Совети Раиси ўртоқ А. Н. Косигиннинг докладини эшитиб ва муҳокама қилиб, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIV съезди қарор қилади:

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан Директивалар тасдиқлансин.

Шу Директивалар асосида СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилги планини беш йиллик йиллари бўйича, министрликлар, идоралар ва иттифоқдош республикалар бўйича кенгайтирилган ҳолда 1971 йил 1 августгача ишлаб чиқишни таъминлаш СССР Министрлар Советига топширилсин.

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилларга мўлжалланган беш йиллик планини ишлаб чиқиш вақтида КПСС XXIV съездида, республикалардаги партия съездларида, ўлка ва областлардаги, шаҳар ва районлардаги конференцияларда, бошланғич партия ташкилотларининг йиғилишларида ва меҳнаткашларнинг йиғилишларида киритилган таклифлар, шунингдек, ишчилар, колхозчилар, мутахассислар ва олимлар томонидан киритилган таклифлар қараб чиқилсин.

Янги беш йиллик план лойиҳасини 1971 йил 1 сентябргача СССР Олий Совети муҳокамасига тақдим этиш СССР Министрлар Советига топширилсин.

КПСС XXIV съезди халқ хўжалигини ривожлантиришнинг беш йиллик планини ишлаб чиқишни барча партия, совет ва хўжалик ташкилотларининг энг муҳим хўжалик-сиёсий вазифаси деб ҳисоблайди.

17 АПРЕЛЬ — КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК

ҲАММА ҚАТОРИ

«Главташкентстрой»га қарашли 1-автобаза коллективи ҳамма қатори 17 апрелда ўтказиладиган Коммунистик шанбаликда актив иштирок этишга қарор қилди. Бу қарор коллективнинг куни-кеча бўлиб ўтган йиғилишида қабул қилинди.

Йиғилишда сўзга чиққан автобаза директори А. Л. Нежинский, партия комитетининг секретари Ю. М. Федорцов, маҳаллий комитет раиси И. И. Данилов, илғор шофёр Х. Абдуқодиров ўртоқлар КПСС XXIV съезди қарорларини ҳаётга тадбиқ этиш, Коммунистик шанбаликни зўр кўтаринки руҳда ўтказиш ҳақида гапирдилар.

17 апрель меҳнат байрами бўлади. Шу куни ҳамма бир тан бир жон бўлиб ана шу байрамга чиқади.

А. МАЛИКОВ,
127-автобаза ишчиси.

БУГУН—ИНСОН КОСМОСГА ПАРВОЗ ҚИЛГАН КУНГА 10 ЙИЛ ТЎЛДИ

Бугун бутун жаҳон аҳли анъанавий космонавтика кунини байрам қилмоқда. Бундан роппа-роса 10 йил муқаддам — 1961 йил 12 апрелда Совет Иттифоқи граждани, коммунист Юрий Алексеевич Гагарин «Восток» космик кемасида жаҳонда биринчи марта космик фазога парвоз қилди. Бу оламшумул тарихий воқеа эди.

Шундан бери ўтган ўн йил мобайнида совет космонавт-учувчилари якка ҳолда ва группа бўлиб қайта-қайта космик фазога парвоз қилдилар. Ойга автомат станциялар учирилди. Космик фазони ва Ой заминини ўрганиш борасида катта ютуқлар қўлга киритилди. Совет мамлакатининг шуҳрати бутун оламга ёйилди.

Йиллар ўтади, кўп воқеалар унитилади. Лекин инсоният Юрий Алексеевич Гагариннинг фан тараққиёти йўлида қилган буюк жасоратини асло унутмайди.

СУРАТДА: космонавт-учувчи Юрий Алексеевич Гагарин.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

6-йил чиқиши.
12 АПРЕЛЬ 1971 й.
ДУШАНБА
№ 85 (1460).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ХАЛҚ СЕВГАН САНЪАТНИ ЯРАТАМИЗ

Коммунистик партиянинг XXIV съезди улуғвор беш йилликнинг жуда улкан вазифаларини белгилаб берди. Бу вазифаларни бажонидил бажарадиган, амалга оширадиган қудратли куч—кўп миллатли совет халқидир.

Биз рассомлар, ҳайкалтарошлар, амалий санъат усталари, халқимизнинг ана шу ёрқин жасоратини бадиий полотноларда тасвирлашимиз, мадҳ этишимиз лозим.

Беш йиллик Директивалари келгусидаги тараққиётимиз, истиқболимиз учун қимматли қўлланма бўлиб қолади. Шу билан бирга, биз санъаткорларга битмас-туганмас илҳом ва идрок бахш этади. Навбатда жонажон ўлкамизда улкан иншоотларни бунёд этадиган, дала ҳуснига чирой бахш этадиган, умуман коммунизм даврининг ажойиб кошоналарини яратаётган кишиларнинг образларини яратишга бел боғлаймиз.

Чингиз АҲМАРОВ,
рассом, Ҳамза мукофоти лауреати.

ПАРТИЯ ПЛАНИ— БИЗНИНГ ПЛАНИМИЗ

КУНИГА ИККИ НОРМАДАН

Квартал планини муддатидан илгари бажарган коллективимизнинг ҳар бир аъзоси КПСС XXIV съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олди. Ҳар бир ишчи оширилган социалистик мажбурият асосида меҳнат қилмоқда. Ленин партиясининг аъзоси сифатида съезд йилини зарбдор меҳнат билан нишонлашга аҳд қилдим. Ана шу мақсадда кунлик иш нормамни икки б а р а в а р д а н адо этмоқдаман.

Съезд очилган куни ярим йиллик планимни бажардим. Апрель ойи бошидан буён июль ойи ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқдаман. Авиация заводининг фрезерчиси Альбина Девятованинг беш йиллик шахсий топшириқни тўрт йилда бажариш юзасидан бошлаган ташаббуси кўплар қатори менга ҳам маъқул бўлди. Мен ўз имкониятларимни ҳисоблаб чиқиб, беш йиллик шахсий топшириқни тўрт йилда эмас, балки 1974 йил 7 ноябрда бажаришга қарор қилдим.

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIV съезди Директиваларида қишлоқ хўжалик механизациясини янада юксалтириш қайд қилиб ўтилган. Бу борада завод коллективи олдида ҳам улкан вазифалар турибди. Қишлоқ хўжалиги учун машиналар яратувчи ва ишлаб чиқарувчи ишчи-хизматчилар ана шу вазифаларни шараф билан адо этишларида ўз ҳиссамни қўшаётганлигимдан фахрланаман.

П. ЖУРАЕВ,
трактор йиғув заводининг фрезерчиси.

ПАРТИЯ САХОВАТИ

Шу кунларда ҳар бир совет кишисининг қалби олам-олам қувончларга тўлган.

Янги беш йилликнинг қутлуғ ва зафарли одимларини белгилаб берган бу съезд материаллари билан биз педагоглар ҳам қизиқиб танишмоқдамиз.

Коммунистик партия совет кишиларига жуда катта ғамхўрлик қилмоқда. Беш йил мобайнида Ватанимиз қудратига қудрат қўшилади, халқимизнинг турмуш шароити янада яхшиланади ва фаровонлигимиз ошади. Биз педагоглар навбатда амалга ошириладиган бу улуғвор ишларни қизғин қўллаб-қувватлаймиз.

Я. АҲМЕДОВ,
1-мактаб илмий бўлим мудири.

ҒАМХЎРЛИККА ЖАВОБАН

Партия ва ҳукуматимиз совет кишилари турмушини ҳозиргидан ҳам яхшилаш борасида оталарча ғамхўрлик қилиб келяпти. Бу ғамхўрлик КПСС Марказий Комитетининг Бош Секретари Л. И. Брежнев ҳисобот доклади ҳамда СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигиннинг мамлакатимиз халқ хўжалигини ривожлантиришнинг тўққизинчи беш йилликка мўлжалланган Директивалари тўғрисида қилган докладида яққол ўз ифодасини топган.

Улар ана шу ғамхўрликка жавобан янада самарали меҳнат қилишга аҳд қилдилар.

И. ИСЛОМОВ,
«Шарқ» мебель фирмаси партия комитетининг секретари.

ХУРСАНДМИЗ

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати аҳолининг моддий фаровонлигини ошириш йўлида тинмай ғамхўрлик қилмоқда. А. Н. Косигиннинг 1971—1975 йилларга мўлжалланган халқ хўжалигини ривожлантириш плани Директивалари тўғрисида қилган докладида ҳам бу ўз ифодасини топган.

Тўққизинчи беш йилликда, айниқса, уй-жой қурилишига катта эътибор берилмоқда.

Биз ўз меҳнатимиз билан аҳоли фаровонлигини оширишга ҳисса қўшаётганимиздан хурсандмиз.

Соли ОРТИҚОВ,
159-қурилиш тресги 13-қурилиш бошқармасининг бригада бошлиғи, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган бинокор.

ЯНГИ БУЮРТМАЧИ

«Ташкенткабель» заводининг коллективи Яман Араб Республикаси учун мис симларнинг янги партиясини жўнатди.

Бу мамлакат корхонанинг янги буюртмачиларидан. Ҳозирги пайтда бу корхона маҳсулотини 25 мамлакат сотиб олмоқда.

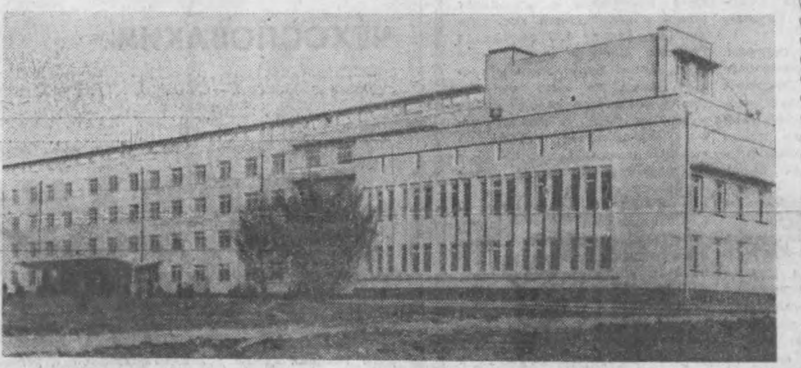

«Высоковольт» массиви марказида қад кўтар ган ҳашаматли бино фойдаланишга топшириш арафасида турибди. Бу, ўлкашунослик медицина институтининг янги биноси. Ҳозир бу ерда «Отделстрой» 20-қурилиш бошқармаси бинокорлари сўнгги пардозлаш ишларини олиб бормоқдалар.

СУРАТЛАРДА: ўлкашунослик медицина биносининг кўриниши ва янги объект қурилишида фидокорлик билан меҳнат қилаётган пешқадам бинокорлардан (чапдан ўнгга) Мадина Валиева, Вероника Соколова ва Мария Деревягина ўртоқлар.

ЛОЛА САЙЛИ

Тошкентдаги экскурсиялар ва саёҳатлар бюроси пойтахт меҳнаткашларининг лола сайлини ўтказмоқда.

Кеча

Тошкент темирйўл транспорти инженерлар и институтининг студентлари Чимёнда бўлиб, лола сайлини ўтказдилар.

Шаҳардаги «Ремточмех» комбинатининг коллективи ҳам Черняевка қишлоғи далаларида бўлишди. Тўқимачилик комбинатининг ишчилари эса Оқтош қучоғида мириқиб дам олдилар.

Лола сайлида Совет Иттифоқининг жуда кўп шаҳарларидан Тошкентга келган туристлар ҳам қатнашадилар. Қардош Литва республикаси, Свердловск, Пермь ва бошқа шаҳарлардан келган меҳмонлар Чимён тоғи этакларига жўнаб кетдилар.

✱ Билимлар—оммага

СЪЕЗД МАТЕРИАЛЛАРИНИ ЎРГАНИШ МАКТАБИ

Республика «Билим» жамияти правленияси КПСС XXIV съезди материаллари ва янги беш йиллик Директиваларини меҳнаткашлар ўртасида кенг пропаганда қилиш ишларини бошлаб юборди.

Биринчи навбатда правление қошида КПСС XXIV съезди материалларини ўрганиш мактаби ташкил қилинди. Бу мактабнинг тингловчилари область, шаҳар ва район «Билим» жамиятларининг раислари, масъул котиблари ва ходимларидир.

Дастлабки машғулотларни республика «Билим» жамияти правленияси раисининг ўринбосарлари, тарих фанлари доктори Қ. Фозилхўжаев, И. В. Володин, жамият илмий секретари Л. М. Транислар олиб боришди. Машғулотларда партия XXIV съездида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг ҳисобот доклади атрофлича ўрганиб чиқилди. Бир неча ойга мўлжалланган бу мактабда жуда кўп қизиқарли темаларда суҳбатлар ва лекциялар бўлади.

КЎРИК ОЛДИДАН

Бугун

касаба союзларининг республика маданият уйи ходимларидан бир гуруҳи Сирдарё, Бухоро, Фарғона, Андижон, Самарқанд областларига ва Қорақалпоғистон АССРга жўнаб кетдилар.

Улар областларда ўтказиладиган касаба союзларнинг эстрада коллективлари кўригида иштирок этадилар ҳамда энг яхши куй ва ашулаларни 23 апрелда шаҳримизда очиладиган республика кўриги учун танлашда ёрдам берадилар.

Кейинги бир неча кун ичида бундай кўриклар барча областларда бўлиб ўтади.

Планетамиз янгиликлари

ЖАҲОН ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

КПСС XXIV СЪЕЗДИ ТЎҒРИСИДА ЧЕТ ЭЛЛАРДА БАЁН ҚИЛИНГАН ФИКРЛАР

КУБА

Куба радиоси ва телевиденияси А. Н. Косигиннинг КПСС XXIV съездида қилган доклади тўғрисидаги хабарларда СССРнинг тўққизинчи беш йиллик планида қўйилган вазифаларни якунлаб, бу вазифалар социалистик ишлаб чиқаришни тез ривожлантириш, унинг самарадорлигини ва фан-техника тараққиётини ошириш асосида совет халқининг моддий ва маънавий даражасини анча юксалтиришга қаратилган йўлни белгилаб берди, деган хулосани чиқарди.

ЛИВАН

Ливандаги «Ан-нидо» газетаси КПСС XXIV съездининг иши тўғрисидаги материалларни «КПСС XXIV съезди Л. И. Брежневнинг ҳисобот докладини якдиллик билан маъқуллади» деган сарлавҳа остида босиб чиқарди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг якунловчи нутқини газета «империализмга қарши курашаётганларнинг ҳаммаси билан бирдамлик партиянинг сиёсатига ва улуғ Лениннинг васиятларига тўла равишда мос бўлиб тушади» деган сарлавҳа остида эълон қилди.

ФРАНЦИЯ

Париждаги газеталарнинг ҳаммаси КПСС XXIV съездининг ишини кенг ёритмоқда.

«Юманите» газетаси «Косигин: барча совет кишиларининг турмуш даражасини о ш и р и ш шу беш йиллик вазифаси» деган сарлавҳани биринчи саҳифада катта ҳарфлар билан босиб чиқарди. Ҳозирги беш йиллик план, деб ёзади газета, ўзининг кўлами билан, совет жамияти турмушининг барча кенг муҳим жиҳатларини қамраб олган.

СУРАТДА: Тошкентдаги «Союзхлопкомаш» заводининг бир группа пешқадам машинасозлари КПСС аъзоси Валентин Будко, Александр Байбаков, Валентин Корякин ва Виктор Шатилов ўртоқлар КПСС XXIV съезди Директивалари юзасидан суҳбатлашмоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Меҳнат Қизил Байроқ орденли 2-ун комбинатининг меҳнат аҳли шу кунларда зўр кўтаринки руҳ билан ишламоқда. Тегирмончилар биринчи квартал топшириғини 23 мартда адо этишиб, планга қўшимча равишда 1,2 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар. Шу давр ичида пландан ташқари 6,6 минг тонна озуқа-ем маҳсулотлари, 2,7 минг тонна ун тайёрланди.

Корхонанинг барча цехларида КПСС Марказий Комитетининг Бош Секретари Л. И. Брежневнинг партия XXIV съездида қилган ҳисобот доклади ҳамда СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигиннинг «СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани Директивалари ҳақида»ги доклади зўр қизиқиш билан ўрганилмоқда.

— Партия съезди,— дейди озуқа-ем маҳсулотлари цехининг илғор бригада бошлиғи Л. Мостовая,— озиқ-овқат ва озуқа-ем саноатининг тараққий этишига катта эътибор бермоқда.

Корхонамизда тайёрланаётган озуқа-ем маҳсулотларига республикамиздаги колхоз ва совхозларнинг чорвачилик ва паррандачилик фермаларида талаб катта. Бизнинг бурчимиз уларга кўплаб ана шундай маҳсулотлардан етказиб беришдир.

Корхонанинг А. Сайфуддинов, Н. Шамов сингари илғор ишчилари зиммаларига оширилган мажбурият олишди.

АҲОЛИГА СОВҒА

Ҳамза район меҳнаткашлари истиқомат қилаётган Рисовая массивида 80 хонадонга мўлжалланган 2 та турар-жой биноси фойдаланишга топширилди. Жами 5000 квадрат метр ҳажмли турар-жойни бунёд қилишда 3-трестга қарашли 30-бошқарма қурувчилари садоқат билан меҳнат қилишди.

Шу кеча-кундузда оилаларга калитлар топширилаяпти.

ЎША УНУТИЛМАС АПРЕЛЬ КУНИДА

Совет Иттифоқи Қаҳрамони, генерал полковник Николай Каманин — илгари донги кетган учувчи бўлган. Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонини у 1934 йилда бошқа олти учувчи билан Арктика музлари қисиб қўйган «Челюскин» пароходи экипажининг қийин шароитда қутқарганлиги учун олган. Иккинчи жаҳон уруши йилларида Каманин авиация қисмларига қўмондонлик қилди. 1960 йилдан эса совет учувчи-космонавтларига бошчилик қилмоқда. Генерал Каманин Новости матбуот агентлигига таклуф билан тақдим қилган кундаликдан парчани бироз қисқартган ҳолда ўқувчилар эътиборига ҳавола қиламиз. Бу кундаликни муаллиф инсон космосга парвоз қиладиган кунларда ёзган.

Авиация генерал полковниги Н. П. Каманин кундалигидан.

* * *

«Союз-9» космик кораблининг командири А. Г. Николаев ва В. В. Николаева—Терешковалар қизлари Леночка билан.

В. Мусаэльян фотоси, ТАСС фотохроникаси.

Эрталаб соат олтида Москва бўм-бўш ва айтиш мумкинки, янада жозибалироқ эди. Кечаси қор ёғди, шаҳар ташқарисида чинакам қиш манзараси ҳукмрон эди.

...Аэродромда учта «ИЛ-14» самолёти учишга шай турарди. Биринчи бўлиб олти космонавт, инженерлар, врачлар, кинооператорлар учишди. Самолётлар беш минут фарқ билан кетма-кет учишди ва шарқ томон йўл олишди. Ҳаво ажойиб, ортимиздан шамол эсяпти, ҳеч ерда қўнмасдан Байконур томон боряпмиз. Аэродромда бизни ракета-космик системаларнинг Бош конструктори академик С. П. Королёв ва унинг ёрдамчилари кутиб олди.

Автомашинада аэродромга келаётиб, самолётда ва ҳозир мана шу сатрларни ёзаётганимда, космонавтлар эса дераза ёнида волейбол ўйнаётганида миямдан бир фикр кетмади: биринчи парвозга кимни юбориш керак — Гагаринними ёки Титовними? Иккиси ҳам ажойиб номзод, Титов мен кузатган машқларни (скафандрада ишлаш, глобусни тўғрилаш, алоқа ва бошқалар) аниқ ва пишиқ бажаради, ҳеч қачон ортиқча бир сўз айтмайди. Лекин суткали учиш учун ҳам кучли киши бўлиши керак. Иккинчи парвоз сўзсиз Ер шарини бир марта айлангандан кейин бўлади. Бироқ биринчи парвозни ва биринчи космонавтни инсоният ҳеч қачон унутмайди.

6 АПРЕЛЬ

Эрталаб «Восток» кемасини космонавт билан учириш бўйича Давлат комиссиясининг раиси учиб келди. Соат ўн бирдан ўттиз минут ўтганда парвознинг техник бошлиғи С. П. Королёв йиғилиш ўтказди. Мутахассислар скафандралар, учувчи креслоси, парашют системаси, кема ва космонавтни қўндириш, автоматика қониқарли ишлаётгани манекенларни учириб синаш (9—25 март) йўли билан аниқланганлигини айтдилар. Мен ҳарбий ҳаво кучлари номидан система парвозга тайёр деб хулоса қилдим.

7 АПРЕЛЬ

Бугун космонавтлар билан кемани қўлда қўндириш, космонавтларнинг қўнгандан кейинги ҳаракатлари бўйича уч соат машғулот ўтказдим. Гагарин ва Титов қўлда қўндиришни аъло даражада билади.

8 АПРЕЛЬ

«Восток» кемасини учириш бўйича Давлат комиссиясининг мажлиси бўлди. Мажлис Сергей Павлович Королёв ва мен томонимдан тузилиб, қўл қўйилган космик парвоз вазифасини қараб чиқди ва тасдиқлади.

Шундан кейин фақат комиссия аъзолари қолишди. Яна қатор масалалар муҳокама қилинди. Ким учади? Ҳарбий Ҳаво Кучлари томонидан мен биринчи Гагарин Юрий Алексеевичнинг номзодини, Титов Герман Степановични эса запасда қолишини таклиф қилдим. Комиссия бир овоздан бу таклифга қўшилди.

9 АПРЕЛЬ. ЯКШАНБА

Кун бўйи космонавтлар дам олишди, спорт билан шуғулланишди, шахмат ўйнашди, кино кўришди.

10 АПРЕЛЬ.

Кеча мен Гагарин ва Титовни чақириб, уларга космик кемани парвоз қилдириш бўйича Давлат комиссияси биринчи парвозга Гагаринни қўйиш, Титовни эса запас сифатида тайёрлаш ҳақида қарор қабул қилганини маълум қилдим. Гарчи бу қарор улар учун сир бўлмаса ҳам (январда битириш имтиҳон комиссияси буни қайд қилганди) Гагаринннинг қувончи, Титовнинг афсусланаётганлиги билиниб турарди. Мен эртага улар иштирокида комиссия мажлиси бўлиб, уларга қарор расмий равишда эълон қилинади, деб огоҳлантирдим.

Соат ўн бирда дарё бўйидаги павильонда парвоз раҳбарларининг космонавтлар билан учрашуви бўлди. Учрашув бош конструктор С. П. Королёвнинг нутқи билан бошланди.

Гагарин Титов ҳам гапирди. Улар ишонч учун миннатдорчилик билдиришди, биринчи парвознинг муваффақият қозонишига қатъий ишонч билдиришди ва космосга кейин бўладиган анча мураккаб парвозлар ҳақида қувонч билан гапиришди.

Учрашув илиқ, самимий ўтди. Катта тажриба билан донолашган Бош конструктор Королёв ва маршал Москаленко космонавтларга худди ўз ўғилларидай буюк жасорат кўрсатишда оқ йўл тиладилар.

Кечқурун «Восток» кемасини учириш бўйича Давлат комиссиясининг тантанали мажлиси бўлди.

Давлат комиссияси раиси қисқача кириш нутқида мажлиснинг мақсадини маълум қилди ва С. П. Королёвга сўз берди.

— Кема тайёр, ҳамма аппаратуралар, асбоблар текширилди ва аъло даражада ишлаяпти, бортида учувчи-космонавт бўлган дунёда биринчи космик кемани учирилишига комиссия рухсат беришини сўрайман,—Сергей Павлович кўп йиллик меҳнати натижасини мана шундай лўнда қилиб ифодалади.

Комиссия бир овоздан қарор қабул қилди:

— Ўртоқ Королёвнинг бортида космонавти бўлган «Восток» космик кемасини 1961 йил 12 апрелда учириш ҳақидаги таклифи тасдиқлансин.

11 АПРЕЛЬ.

Соат ўн учда старт майдонида ракетага хизмат қиладиган ходимларнинг Гагарин билан учрашуви бўлди. Мен йиғилганларга старший лейтенант Гагаринни таништирдим. У таъсирли нутқ сўзлади. йиғилганларга кемани стартга тайёрлашда қилган катта меҳнатлари учун ташаккур билдирди.

Шу учрашувдан сўнг Гагарин, Титов, космонавтларни тайёрлаш маркази бошлиғи Карпов, врач Никитин ва мен эртага старт бўладиган куни тунаган кичик уйга бордик.

Юра менинг қаршимда ўтириб шундай деди: «Эртага парвоз қиламан лекин парвоз қилишимга ҳамон ишонмайман, ўзимнинг хотиржамлигимга ўзим ҳайрон қоляпман».

12 АПРЕЛЬ. ЧОРШАНБА.

Маҳаллий вақт билан ўн минути кам бешда Карпов, Никитин ва мен худди команда берилгандай ўриндан турдик. Тонг ота бошлагач, кўчада қатнов кучайди. Карпов ёшларни уйғотгани кетди.

Соат 6.00 да комиссия мажлиси бўлди. У таажжублантирарли даражада содда ва қисқа бўлди. Ҳамма докладлардан қуйидагича фикр чиқариш мумкин эди: «Маъқул, ҳаммаси тайёр». «Саволлар йўқ, учираверищ мумкин».

Космонавтлар тушган автобус соат 8.50 да старт майдончасига етиб келди. Автобусдан тушгач, Юрий ва унинг ўртоқлари бироз кўнгиллари бузилиб, қучоқлашиб бир-бирларини ўпдилар. Космонавтни кузатувчилар қучоғидан қарийб куч билан ажратиб олишга тўғри келди. Лифт ёнида мен Юрийнинг қўлини қаттиқ қисдим ва шундай дедим: «Бир неча соатдан кейин Куйбишев районида учрашгунга қадар хайр!».

Ўн минутдан кейин скафандр кийдирилди ва алоқа текшириб кўрилди. Команда пунктида Бош конструктор Королёв, космонавт Павел Попович ва мен борт билан алоқа боғлаб турдик. Стартга тайёргарлик давомида фақат 1-люк беркитилаётганда кичик нуқсонга йўл қуйилди. Люк беркатилди, лекин контакт йўқлиги сабабли уни яна очиш ва кичик нуқсонни бартараф қилишга тўғри келди. Ер ва борт ўртасидаги барча сўзлашув пленкага ёзилган, эшитилиши аъло даражада, Гагаринннинг жавоблари қисқа лўнда ва аниқ. Космонавтнинг ўзини ҳис қилиши, унинг доклади, товушига қараганда ва телеметрия бўйича ҳаммавақт яхши эди. Стартга бир неча секунд қолганда, Королёвнинг «Старт» деб берган хабарига Юрий «Ке-е-тдик!» деб жавоб берди.

Старт аъло даражада ўтди. Чиқиш участкасидаги оғирлик босими космонавтнинг товушига сезиларли таъсир кўрсатмади, бортдан олинаётган радиосигналнинг сифати яхшилигича қолаверди, космонавт ўзини кўнгилдагидай ҳис қилди. Парвознинг 150 секундида Гагарин шундай деди: «Ёпёруғ, Ерни. булутларни кўряпман, кўришим аъло даражада», бир неча секунддан кейин у ишнинг биринчи босқичи тамом бўлганлигини сезди ва маълум қилди. Стартдан сўнг ўн уч минут ўтгандан кейин инсоннинг космик орбита бўйлаб дунёда биринчи парвози бошланганлигини билдик. Эшиттириш стартдан бошқа пунктга ўтказилаётганда бир неча нохуш дақиқалар бўлди, космонавт бизни. биз эса космонавтни эшитмадик. Алоқачилар космонавт билан алоқа тиклангaнлигини ва кема орбитага чиққанлигини маълум қилганида ҳамма енгил нафас олди.

«Союз-9» белгиланган районга қўнди. Ҳадемай люк очиладида ундан космонавтлар А. Г. Николаев ва В. И. Севастьяновлар кутиб турганлар бағрига чиқишади.

Стартдан сўнг йигирма минут ўтгач, биз бир группа ўртоқлар билан аэродромга йўл олдик. АН-12 самолёти осмонга кўтарилиб, Куйбишев томон йўл олди. Осмонда биз космик кема Саратов районида муваффақият билан қўнгани ҳақидаги ТАСС ахборотини эшитдик, бир неча минут ўтганидан кейин эса бизга: «Ҳаммаси жойида, майор Гагарин Куйбишевга учиб кетяпти», деб хабар беришди.

...Куйбишевдаги аэродром. Космик кема қўнган жойдан Гагарин учиб келган самолётнинг эшиги очилди ва Юрий пастга туша бошлади. У кишки учиш шлёми ва мовий комбинзон кийган эди. Космик кемага ўтирганидан Куйбишев аэродромидаги мана шу учрашувгача мен унинг учун шунчалик кўп қайғурдимки, у мени худди иккинчи ўғлимдай бўлиб қолди. Биз қаттиқ қучоқлашиб, ўпишдик. Ҳар томонда кино ва фотоаппаратлар чиқирлар, оломон кўпайиб бораётганди, тўдада эзилиб қолиш хавфи бор эди. Юрий, гарчи кулиб турса ҳам чарчаганлиги билиниб турарди. (Менимча, бу чарчоқ, кўп кишилар иншонтирганидай, учрашувники эмас, парвозники эди).

Қучоқлашиш ва олқишларни тўхтатиш зарур эди. Мен Юрийдан машинага ўтиришни ва дарҳол Куйбишев ёнидаги дачага жўнашни сўрадим.

Биз учун ташвишли, қувончли, ғолиб кун шундай тугади. 1961 йил 12 апрелни инсоният унутмайди. старший лейтенант Гагариннинг номи эса инсоният тарихига абадий ёзилди. У тарихдаги энг машҳур кишилардан бўлиб қолди. (АПН).

Планетамиз янгиликлари

КОММУНИЗМ ҚУРИШДАГИ МУҲИМ БОСҚИЧ

Чет эл матбуоти Совет Иттифоқи коммунистлари анжуманининг иши тўғрисидаги хабарларни ҳали ҳам биринчи саҳифаларда босиб чиқармоқда. КПСС съезди жаҳон жамоатчилигининг диққат марказида турибди. Съездда муҳокама қилинаётган янги беш йиллик плани катта халқаро аҳамиятга эга эканлиги таъкидланмоқда.

БОЛГАРИЯ

Тўққизинчи беш йилликка доир Директивалар тўғрисидаги докладда А. Н. Косигин совет халқининг XXIII съезди қарорларини бажаришдаги ютуқларини чуқур анализ қилиб берди, 1971—1975 йилларда Совет Иттифоқи халқ хўжалигини ва маданиятини ҳар томонлама юксалтиришнинг янги улуғвор программасини илмий равишда ва асосий қилиб бирма-бир гапириб берди, деб ёзади «Работническое дело» газетаси.

КПСС XXIV съезди. деб ёзади газета, халқнинг моддий ва маънавий фаровонлигини анча оширишни асосий вазифа қилиб қўйган бу съезди совет жамияти йилномасида ўчмас жой олади. Съезд Директивалари Совет Иттифоқи учун зўр бурилиш бошлаб берган ҳужжат бўлиб тарихга киради. Совет экономикасининг сифат кўрсаткичлари партия ва давлатнинг социал сиёсатида сифат ўзгаришлари қилишга киришишга имкон берди.

ВЕНГРИЯ

«Непсабадшаг» газетаси А. Н. Косигиннинг КПСС XXIV съездидаги докладини «Совет халқ хўжалигини ривожлантиришнинг янги программаси» деган сарлавҳа остида тўла-тўкис босиб чиқарди. Меҳнат унумдорлигини ошириш ва турмуш даражасини тез суръатлар билан ўстириш масалалари, деб ёзади газета. совет коммунистлари—анжуман қатнашчиларининг диққат марказида турибди.

А. Н. Косигин, деб ёзади газета, ўзининг докладида совет халқ хўжалигининг аҳволини чуқур анализ қилиб берди ва КПССнинг яхши натижалар берган иқтисодий сиёсатини янги талабларга мувофиқ самарали равишда давом эттириш зарурлигини асослаб кўрсатди.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ

СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигиннинг доклади—СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилги беш йиллик планига доир КПСС XXIV съездининг Директивалари Чехословакияда зўр қизиқиш билан кутиб олинди.

Германия Демократик Республикаси

Германия Демократик Республикасининг газеталари КПСС XXIV съездининг материалларини «Бутун куч коммунизмнинг моддий-техника базасини қуришга қаратилади». «Халқ бахт-саодатини, ватан равнақини кўзлаб», «Коммунизм йўлидаги муҳим босқич» деган сарлавҳалар остида эълон қилмоқда.

Германия Демократик Республикаси халқ палатасининг раиси, ХДС раиси Геральд Геттинг Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIV съездига барча халқларнинг ҳаётий манфаатлари учун бевосита аҳамиятга эга, деди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош Секретари Л. И. Брежнев томонидан қилинган ва съездда якдиллик билан маъқулланган КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот доклади Совет Иттифоқининг жуда катта ютуқларини якунлаб берувчи ҳужжатгина бўлиб қолмасдан, шу билан бирга бу доклад Совет Иттифоқи бошчилигидаги жаҳон социалистик системасининг қудратини кўрсатувчи яққол далил ҳам бўла олади, деди Г. Геттинг.

ПОЛЬША

«Трибуна Люду» газетаси совет беш йиллик планига баҳо бериб. бу беш йиллик план кўп йиллар давомида СССРда тўпланган иқтисодий потенциалнинг имкониятларини ҳисобга олиб чуқур илмий анализ қилишга асосланган мураккаб, катта, лекин бемалол бажариш мумкин бўлган вазифаларни белгилаб берди, деб ёзади.

А. Н. Косигиннинг съездни қараб чиқиш учун тақдим этган докладида, деб ёзади «Трибуна Люду» газетаси, техника тараққиётини тезлаштирмоқ учун ҳал қилиниши зарур бўлган конкрет вазифаларнинг бутун бир комплекси баён қилинди. Польша Бирлашган ишчи партиясининг Марказий Комитети органи, СССРда планлаштириш ва бошқариш методларини такомиллаштириш бир йилда ўтиб кетадиган кампания эмас. балки доимий ўзгаришларни талаб қиладиган жараён эканлигини таъкидламоқда. (ТАСС).

СУРАТДА: Чехословакия газеталарининг биринчи саҳифасида чиққан КПСС XXIV съезди материаллари.

ЧТК—ТАСС телефотоси.

ТИНЧЛИК ПРОГРАММАСИ ҚУВВАТЛАНМОҚДА

БОНН, ТАСС мухбирлари Ю. Борисов билан М. Подвигин хабар берадилар.

Америка қўшинларини Ҳинди-Хитойдан ҳеч сўзсиз ва батамом олиб чиқиб кетиш учун Германия Федератив Республикасида кураш ҳафтаси ўтказилаётганлиги муносабати билан жаҳон тинчлик кенгаши делегациясига бош бўлиб бу ерга келган жаҳон тинчлик кенгашининг бош секретари Р. Чандра (Ҳиндистон) Боннда ўтказилган матбуот конференциясида гапириб, бундай деди: КПСС Марказий Комитети Бош Секретари Л. И. Брежнев Москвада таклиф қилган тинчлик программаси тинчликни мустаҳкамламоқ учун ғоят катта аҳамиятга эга. Биз бу программанинг ҳамма моддаларига тўла равишда қўшиламиз.

(ТАСС).

ЎЗ ҲУҚУҚЛАРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛМОҚДАЛАР

ТОКИО. Япония ишчилари ва хизматчиларидан бир неча юз минг киши иш ҳақининг оширилишини, турмуш ва меҳнат шароитининг яхшиланишини талаб этиб, иш ташлади. «Кўкламги курашни биргаликда ўтказиш комитети»нинг даъватига мувофиқ, бу забастовкада машинасозлик, химия, полиграфия саноати ва бошқа саноат тармоқларининг ишчилари, медицина ходимлари, радио ва телекомпанияларнинг ходимлари қатнашмоқда.

(ТАСС).

Тарихий воқеа

Шу кунларда жаҳоннинг диққат-эътибори шонли партиямизнинг XXIV съезди ҳужжатларига қаратилган. Осиё ва Африка, Америка ва Европадаги тинчлик ҳамда халқаро хавфсизликнинг мустаҳкамланишидан манфаатдор бўлган миллион-миллион соф виждонли кишилар партиямиз XXIV съезди ишини диққат билан кузатиб бориб, ўртоқ Л. И. Брежневнинг съездда қилган ҳисобот докладини қунт билан ўрганмоқдалар. КПСС нинг XXIV съезди чет элларда халқаро коммунистик ва революцион кураш жараёнидаги энг катта тарихий воқеа сифатида баҳоланмоқда. Партиямизнинг XXIV съездига дунёнинг 90 мамлакатидаги коммунистик, миллий демократик ва сўл социалистик партияларнинг 101 делегацияси меҳмон бўлиб келди ва улар совет коммунистларининг бу улуғ форумида иштирок этишди. Бу КПСС ва Совет ҳукуматининг тинчлик ҳамда халқаро хавфсизлик манфаатларини кўзлаб доимо юргизиб келаётган ленинча ташқи сиёсатига бўлган ҳурматини кўрсатиб турибди.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг ҳисобот доклади жаҳон жамоатчилиги томонидан ҳам мамнунлик билан кутиб олинди ва ҳозирда матбуот, радио ва телевидение вакиллари томонидан кенг. шарҳланмоқда.

Совет халқларининг қўлга киритган улкан ютуқлари чет эллардаги дўстларимизни қувонтирмоқда. Маълумки, совет кишилари КПССнинг навбатдаги XXIV съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олдилар. Ҳисобот даврида тинчликнинг қўрғони бўлган Совет Иттифоқининг сиёсий, иқтисодий, маданий ва мудофаа қудрати янада ошди. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг ҳисобот докладида кўрсатиб ўтилганидек, саккизинчи беш йилликнинг охирги йили ҳисобланган 1970 йилда мамлакатимизда 740 миллиард киловатт-соат электр энергия, 116 миллион тонна пўлат, 353 миллион тонна нефть ишлаб чиқарилди. 1970 йил қишлоқ хўжалиги учун ҳам унумдор йил бўлди. Мамлакатда 186 миллион тоннадан зиёдроқ дон, 6,9 миллион тонна пахта етиштирилди. Бу қадар катта ялпи ҳосилни илгари ҳеч қачон олмаган эдик. 1966—1970 йилларда ярим миллиард квадрат метрдан кўпроқ уй-жой бинолари қад кўтарди. Бу — мамлакатда ҳар бирида бир миллион киши истиқомат қиладиган бамисоли 50 дан кўпроқ катта шаҳарлар барпо қилиш демакдир.

Ленинча Совет ташқи сиёсати ҳам ҳисобот даврида, ҳарқачон бўлганидек, тинчлик учун, халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш учун курашиб келди. Европада мустаҳкам хавфсизлик системасини тезроқ барпо қилиш, Ҳинди-Хитой ва Яқин Шарқдаги кескинликни тугатиш совет дипломатиясининг диққат марказида турди. Сўзсиз, бу сиёсат ўзининг ижобий натижаларини берди. Совет Иттифоқи билан Ғарбий Германия ўртасида 1970 йилнинг 12 августида имзоланган шартнома ташқи сиёсатимизнинг катта ютуғи бўлди. Барча прогрессив инсоният совет ташқи сиёсатини — тинчлик ва хавфсизлик сиёсатини доимо қўллаб-қувватлаб келди.

—Биз шуни айтамизки,—деди ўртоқ Л. И. Брежнев ўзининг ҳисобот докладида,— Совет Иттифоқи тинчлик ва халқлар ўртасида дўстлик сиёсатини изчиллик билан амалга ошира бориб, бундан буён ҳам империализмга қарши кескин кураш олиб боради, агрессорларнинг кирдикорлари ва қўпорувчилигига қаттиқ зарба бериб боради. Биз ҳар қачонгидек, халқларнинг демократия, миллий-озодлик ва социализм учун курашини оғишмай қўллаб-қувватлайверамиз».

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг ҳисобот докладида тинчлик ва халқаро ҳамкорликни, халқларнинг озодлиги ва мустақиллигини мустаҳкамашга қаратилган янги таклифлар, — тинчликнинг кенг ва конструктив программаси илгари сурилди. Кенг халқаро жамоатчилик бу таклифларини қўллаб-қувватламоқда.

Совет Иттифоқининг турли соҳаларда қўлга киритаётган ютуқларига халқаро империализм панжа орасидан қараётган ва СССРнинг халқ фаровонлигини оширишга ва тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган ички ва ташқи сиёсатига туҳмат қилаётган бир пайтда, бизнинг чет эллардаги курашдош дўстларимиз ғалабаларимиздан қувониб, коммунизм қураётган қаҳрамон халқимизга янгидан-янги муваффақиятлар тиламоқдалар. «Совет Иттифоқининг ютуқлари,— деб ёзади француз коммунистларининг марказий органи— «Юманите» газетаси,—барча коммунистларни, барча мазлум халқларни қувонтирмоқда».

«Л. И. Брежнев доклади билан танишиб чиқдим,—деб айтди Ҳиндистон Коммунистик партиясининг ветеранларидан бири М. Форуқий, —бу съезд тарихий босқич бўлиб қолишига аминман, чунки у Совет Иттифоқи экономикасини ривожлантиришнинг муҳим ва кенг истиқболларигина эмас, шу билан бирга империализмга ва мустамлакачиликка қарши кураш проблемаларини ҳам муҳокама қилмоқда».

Кўпгина матбуот органлари эса социалистик ҳамкорликни, қардош партиялар бирлиги ва дўстлигини мустаҳкамлаш КПСС XXIV съездининг диққат марказида турганлигини таъкидламоқдалар. Ҳинд ёзувчиси Аҳмад Аббос ўз халқи фикрини ифодалаб, Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқларига моддий ва маънавий ёрдам кўрсатаётган Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг тарихий ролини Ер шаридаги барча меҳнаткашлар яхши биладилар,— деб айтди.

Дарҳақиқат, шу кеча-кундузда КПССнинг XXIV съезди давримизнинг улуғ воқеаси сифатида жаҳоннинг диққат марказида турибди.

Т. СОЛИЕВ.

ЧИЛИ ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

САНТЬЯГО. Чили ташқи ишлар министри Клодомиро Альмейда Германия Демократик Республикаси билан Чили ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилиши ҳақида қуйидаги гапларни айтди: Бу қарор халқ бирлигининг халқаро муносабатлар соҳасидаги программаси бажарилганлигини исбот этувчи яна бир фактдир. Бу программа Чили ҳукуматининг жаҳондаги барча мамлакатлар билан дўстона муносабатлар ўрнатишга интилаётганлигида ўз ифодасини топди.

Клодомиро Альмейда Германия Демократик Республикасининг Европа мамлакатлари ўртасидаги аҳамиятини ва унинг тинчлик ҳамда халқаро ҳамкорлик учун курашдаги ролини уқтириб ўтди.

(ТАСС).

ЦЕЙЛОНДАГИ АҲВОЛ

КОЛОМБО. Бош министр Сиримаво Бандранаике халққа қилган мурожаатида. Цейлон қуролли кучлари мамлакатдаги аҳволни тўла равишда назорат қилиб турибди, деди.

Цейлон радио эшиттириш корпорациясининг хабарида айтилишига қараганда, Бош министр халқни ҳукуматга қарши унсурлар тарқатаётган нотўғри овозаларга учмасликка даъват қилган.

Ҳукумат тартибни қайта тиклаш учун қатъий чоралар кўрди. Бутун мамлакатда соат 15.00 дан бошлаб комендантлик соати жорий қилинди. Коломбодаги ғоят муҳим жойларни солдатлар ва полициячилар қўриқлаб турибди. Пойтахтда қўпорувчилик ишлари билан шуғулланишда гумон қилинган шахсларнинг бир қанчаси қамоққа олинди.

(ТАСС).

ШАРҚИЙ ПОКИСТОНДАГИ АҲВОЛ

Равалпинди

Покистон радиосининг расмий эшиттиришларида «Шарқий Покистондаги аҳвол тўла равишда нормаллашди» дейилади. Бироқ маҳаллий матбуотда эълон қилинаётган хабарларга қараганда, марказий ҳукумат қўшинлари Шарқий вилоятнинг катта шаҳарларидаги аҳволнигина назорат қилиб турибди, холос. Аммо катта шаҳарларнинг ҳаммасида ҳам шундай деб бўлмайди. Шарқий Покистоннинг қолган районлари эса Мужибур Раҳмон тарафдорларини ва Бенгалиядаги бошқа миллатчиларнинг назорати остида қолмоқда. Даккада аҳолининг аққагина қисми итоат қилмаслик кампаниясини давом эттирмоқда. Порт шаҳар бўлган Читатонгда Халқ Иттифоқи партиясининг тарафдорлари бир қанча позицияларни ўз қўлида сақлаб турибди.

Лондон

Ғарб информация агентликларининг берган хабарига қараганда. ҳукумат қўшинлари билан Халқ Иттифоқи партияси тарафдорлари ўртасидаги тўқнашувлар тобора шиддатли тус олмоқда. Силхет ва Радшахий шаҳарлари учун жанглар бўлиб турди. Ҳукумат авиацияси Меймансингх, Нарайянганж, Богра ва Силхет шаҳарларига ҳужум қилди.

(ТАСС).

МОНГОЛИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ. Улан-Батордаги каноп фабрикаси—СССР ёрдами билан қурилган биринчи корхоналардан биридир.

СУРАТДА: фабриканинг илғор ишчиси Ишхуу. У ҳар доим планини ортиғи билан бажаради. Е. Терситьев фотоси.

Адабиёт ва санъат

ЗАМОН КУЙЧИСИ

ТАЛАНТЛИ шоир, моҳир таржимон ва драматург Мамарасул Бобоев туғилган кунга олтмиш йил тўлди. Дўстлик, тинчлик, муҳаббат, партия ва халқ ҳамда келажакни мадҳ этган М. Бобоев ўзбек совет адабиётида ажойиб асарлари билан ўчмас из қолдирди. У асарларида партиямизнинг ленинча миллий сиёсатини, халқимизнинг қўлга киритган ютуқларини, меҳнат нашидасини севиб куйлади.

Мамарасул Бобоев 1911 йилда Каттақўрғон шаҳрининг Маҳалла гузарида темирчи оиласида туғилди. У бошланғич билимини Каттақўрғондаги Навоий номли мактабда олди. Мактабни тугатгач, 1927 йилда Бухородаги қишлоқ хўжалиги техникумида ўқиди. Бўлажак шоир техникумда ўқиб юрган кезлариданоқ алоҳида дафтар тутиб, шеърлар ёза бошлайди. 1929 йилда шоирнинг «Сув» номли илк шеъри «Ёш ленинчи» газетасида босилади.

Мамарасул Бобоев техникумни тамомлаб, 1931 йили Самарқанддаги Педакадемиянинг (ҳозирги СамГУ) адабиёт факультетига ўқишга киради. Бу пайт қишлоқларда коллективлаштириш ишлари авж олган бир давр эди. Шоир ўқиш билан бирга 1933 йилда шу мавзуга бағишланган ўзининг илк асари — «Оқ олтин» драмасини ёзди. У Педакадемияни тугатиб, қишлоқ мактабларида она тили ва адабиётдан дарс беради ҳамда Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтида сиртдан ўқиб, уни 1938 йилда тамомлайди.

1939—1940 йилларда шоирнинг «Ватан шаънига» шеърлар тўплами босилиб чиқди ва «Улуғбек», «Бир севгининг тарихи» поэмалари ёзилди.

Мамлакатимизга немис-фашист босқинчилари бостириб кирган кундан бошлаб, Мамарасул Бобоев ҳам ўзининг гражданлик бурчини адо этиш учун Совет Армияси сафига кирди. Шоир бу йилларда унутилмас воқеалар гувоҳи бўлди. Душманга қарши курашда у совет кишиларига хос дўстлик, мардлик, қаҳрамонлик, Ватанга бўлган муҳаббат туйғуларини кўрди. У улуғ жанг йилларида душманга қарши курашиш билан бирга, босқинчиларнинг мудҳиш айбини фош этувчи, халқимиз жасоратини куйловчи шеърлар ҳам яратди. Жумладан «Сўзларинг сенинг...», «Жанговар дўст», «Ўғил мактуби» шеърларида жангга отланган йигитнинг кечинмаларини, қизларнинг ёрига бўлган вафосини, ҳамшира қизларнинг жанг майдонларидаги қаҳрамонлигини куйлади. Уруш совет халқининг буюк ғалабаси билан тугагач, Мамарасул Бобоев ҳам, минглаб Ватан фарзандлари қатори тинч меҳнатга, ўз ижодига қайтди.

Урушдан сўнгги йилларда шоирнинг «Боғбон» (1948) поэмаси, «Шодиёна» (1950), «Қуёш йўли» (1951), «Жанубий нуқтада» (1953), «Севган қўшиқларим» (1956), «Танланган асарлар» (1958), «Янгра рубоб» (1961), «Юрагимнинг айтганлари» (1963), «Шеърлар» (1964), «Шабада ва япроқлар» (1967) каби шеърлар тўпламлари нашр этилди.

Шоир ижодида оригинал асарлар билан бирга қардош халқлар адабиётидан қилинган бадиий таржималар ҳам салмоқли ўрин эгаллайди. У М. Лермонтов, А. Пушкин, Н. Некрасов шеърларини, Н. Тихоновнинг «Қушдарё», Ленин мукофоти лауреати Мусо Жалилнинг «Моабит дафтари» ва Расул Гамзатовнинг «Юксак юлдузлар» китобларини, А. Твардовский, А. Сурков, С. Вурғун, Нозим Ҳикмат каби шоирларнинг шеър ва поэмаларини ўзбек тилига таржима қилди.

М. Бобоевнинг асарларини рус китобхонлари ҳам севиб ўқийди. «Гимн радости» (1951), «Под небом Ирана» (1953), «Я так чуствую» (1954) каби китоблари рус тилида нашр этилган.

Мамарасул Бобоев ўзининг кўп йиллик баракали ижоди билан совет адабиёти, шу жумладан, ўзбек совет адабиётининг юксалишига муносиб ҳисса қўшди. У партия ва ҳукуматимиз олдидаги улкан хизматлари учун «Ҳурмат белгиси» ордени ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан тақдирланган.

Мамарасул Бобоев 1969 йилда вафот этди. Халқимиз шоирнинг асарларини ўқиб, уни ҳамиша ҳурмат билан эсга олади.

А. НУРБОБОЕВ.

Сенинг ўйларинг

Яшнаган гул-гул юзингми,
ё баҳор айёмими!
Лабми, ё бахт чашмаси,
ё лоланинг ол жомими!
Порлаган кўз юмсам — очсам,
менга қўш юлдуз мудом,
Бу хаёлим нуқтасими,
кўзларинг андомими!
Кеча-кундуз айри тушма
бир нафас, сўрма, гўзал:
«Сенга маъқул васли тонгим,
ё висолим шомими!»

Ҳар қачон, ҳар қайда ширин сўзлисан,
доно, ажаб,
Бу фазилат — сенга севги,
ё вафо инъомими!
Сен қачон ёнимдаки,
менга ҳаёт фасли баҳор,
Худди булбулдек ёнар жон,
гуллат ишқ айёмими
Тенги йўқсан, англадим;
жоним юзинг парвонаси,
Э, ёруғ бахт, сенга бердим
умриму оромими.
Десалар «Шоир», кўзимга сен-у юрт
келгай мудом,
Бу — ватанпарварлигу
ошиқлигим унвонимi!..

БАХТ

Гўзалим, қаршингда кўз юмсам, очсам,
Сезаман ҳар нафас бахтиёрлигим.
Завқим қонмас, жоним, толмас кипригим,
Соф кўринар олам — юзингга боқсам.
Таажжуб қиласан...
Тўғри, олам кенг·
Тенгсиз гўзалларин қилар намоён.
Аммо лол қоламан, кўзларим ҳайрон,
Қалбим фақат, фақат сенинг мафтунинг.
Бир сўз айтай дейман,
Қимматли эҳсон —
Каби муҳаббатим у қилсин изҳор,
Излаб бисотимдан тополмайман, ёр,
Оддий айта қолай:— Ўзинг яхшисан!

Ленинни кўрганман

Бизнинг ўзбекларда шундайин одат:
Қай шаҳри азимга йўл тушса, мудом —
Аввал улуғларни айлаб зиёрат,
Сўнг дўстлар уйига қўйилар қадам.
Бугун автолардан тушиб, саф тортиб,
Кремль деворлари бўйлаб борардик.
Дийдорин кўришга иштиёқ ортиб,
Олдин кўрганлардан аста сўрардик.
Мармар остонага қўйилди қадам,
Зиналардан беун кириб бордик биз.
— Ленин ётар бунда!— Бош эгиб бир дам,
Нигоҳлар узолмай туриб қолдик биз.
Иссиқ истараси балқир юзида,
Ҳамон чеҳрасида қатъий матлаби.
Меҳри яширинган юмуқ кўзида,
Недир демоқчидек жуфтлашган лаби.
Мана! Ҳозир, ҳозир... Уйғонар гўё,
Жим кириб, жим юриб, чиқдик ҳаммамиз.
Ленинни кўрганман,— эмас бу рўё!
Фақат уйқусида кўрган эдик биз.
Ўзи бунёд этган буюк Ватанда,
Ором оғушида ётар экан ул.
Эртага коммуна қурилган тонгда
Ажабмас уйқудан уйғонса буткул.

Барот ИСРОИЛ.

Баҳор гўзаллиги

«Далаларга зеб берар кўклам...»
Шундай дея ранжитманг кўнглим.
Баҳор асли иш билан кўркам,
Гул маржони — пешона терим.
Далаларга боқинг-а, шу чоқ,
Тебранади кўм-кўк ғаллазор.
Ҳар майсанинг яшил рангида,
Деҳқон меҳрим жўшар беғубор.
«Меҳнат билан гўзалдир баҳор!»
Шундай денг сиз, қўшинай тайин.
Уруғлардан унган майсалар,
Оширганку баҳор чиройин.

Ғани АБДУЛЛАЕВ.
Боғбон.

Навбаҳор

Осмон айтилмаган зангори қўшиқ,
Най уни борлиққа шивирлар секин.
Бугун далаларда кимдир қўш қўшиб,
Умид уруғидан экмоқда экин.
Бугун куртакларда ажиб инқилоб,
Яшил байроғини кўтарар замин.
Олча гулларида шеърий бир китоб,
Бобма-боб битилар дақиқа сайин.
Феруза кўлларда туйғулар мавжи,
Ойдин қароқларда милтирар ҳайрат.
Борлиқда нафосат базмининг авжи,
Етуклик йўлида мудроқ бир ғайрат.
Осмон айтилмаган зангори қўшиқ,
Най секин борлиққа шивирлар уни.
Бугун далаларда кимдир қўш қўшиб
Уруғдай экмоқда эртаги кунни...

Самижон САЛИМОВ.

МУҲАББАТ

Лайли деб ўгиргач дунёдан юзин,
Қайсни Мажнун деб аташганида,
Лайлиси ахтариб Мажнуннинг изин,
Саҳрода зор... сарсон адашганида... —
Икки қалбда сен бор эдинг фақат
Муҳаббат!
Замонга Инқилоб қайрилганида,
Дарёлар чўлларга бурганида юз,
Моторлар Мажнундек ҳайқирганида,
Ҳосил яповини кўтарганда куз —
Деҳқон билагида сен бўлдинг мадад
Муҳаббат!
Чўкиб қолганида водийларга қор,
Шоирлар баҳор деб тизганда сатр,
Майсалар баҳордан кутганда мадор,
Баҳор пуркаганда хушбўй бир атир...
Чўлпон юлдуз бўлиб ёндинг беадад
Муҳаббат!
Генерал Раҳимов шаҳид бўлганда,
Осмонимиз узра тўзганда тўзон,
Мардларнинг кўзига қон тўлганида,
Қарич тупроқ учун узилганда жон,
Фидойи сен бўлдинг — кутмадинг фурсат,
Муҳаббат!
Яшариб борадир дунёмиз — жаҳон,
Гулларнинг узайиб борадир умри,
Юлдузлар базмида косагул инсон,
Қалбларда мавжланур эрклик сурури,
Яшариш тизгинин сен тутдинг абад
Муҳаббат!

Отаёр НАҲАНОВ.

«ХОТИНИМНИНГ ЭРИ»

Театр афишаси

Парда очилиши билан, улкан рамкага жойлашган беш кишининг жонли сурати кўз олдимизда намоён бўлади. Булар — спектакль иштирокчилари Казбек, Паризод, Эльбрус, Зарифа ҳамда Пўлат.

Жимликни булар орасида ёши каттароқ кўринган Казбек оға бузади. У ўзини спектаклнинг бош қаҳрамони сифатида таништира бошлайди. Аммо Эльбрус ҳам ана шунга даъвогарлардан бўлиб чиқади. Икки ўртада тортишув бошланади.

Воқеа бундай бўлган эди. Паризоднинг эри Казбек кейинги вақтларда оиладан совиб, бир неча ҳафталаб уйидан кетиб қоладиган ва қандайдир шубҳали ишлар билан шуғулланадиган одат чиқарган. Паризод эса оиласи бузилиб бораётганидан қаттиқ ташвишда. У нима қиларини билолмай изтироб чекади, қийналади. Бундан қўшниси Эльбрус ҳам хабар топади.

Ширакайф ҳолда Казбек навбатдаги саёқ сафаридан қайтиб келади. Хотинига ҳаром йўллар билан осонликча бойлик орттираётган «дўстларининг» ҳаётини оғиз кўпиртириб мақтайди. Ўзи ҳам ана шундай ишлар билан (чайқовчилик билан) шуғулланиш ниятида эканлигини билдиради. Лекин бунинг учун унга каттагина сармоя керак. Қингир ишлар йўлига кириб бораётган Казбек бунинг ҳам йўлини топиб қўйган. У машинасини сотмоқчи, сотганда ҳам комиссион магазини орқали эмас, хуфия, катта нархда пулламоқчи.

Лекин бунинг учун унга ёрдамчи керак, ана шу ёрдамни бериш учун хотинини кўндира олса бас. Ҳамма иш хамирдан қил суғургандай силлиқ битади. Казбек ўзининг беҳаёларча айёрлик билан тузган режасини айтганда, хотини унинг илтимосини бажариш у ёқда турсин, ҳатто эшитишни ҳам истамайди. Тасодифан бу гаплардан хабар топган Эльбрус билан Пўлат Казбек оғани тўғри йўлга қайтариш мақсадида, Паризод билан тил бириктириб, биргаликда ҳаракат қила бошлайдилар. Бу эса бир қанча комик ҳолатларни юзага келтирадики, натижада, томошабинлар осонлик билан бойлик орттириш орзусига тушиб қолган Казбек устидан хандон отиб куладилар, қингир иш кишини нақадар ноқулай аҳволларга солиб қўйиши мумкинлигининг гувоҳи бўладилар.

Қардош осетин ёзувчиси Г. Хугаев ўзининг бу асарида жамиятимизда онда-сонда учраб турадиган ҳаромтовоқ ва маънавий бузуқ шахсларни ўткир сатира остига олади, уларнинг устидан заҳархандалик билан кулади. Ҳаётдаги бу иллатлар албатта йўқолажагига, унинг ўрнида поклик ва маънавий гўзаллик шубҳасиз ғалаба қилажагига ишонч билдиради, кишиларни ана шу гўзал хислатларга чорлайди.

Яқинда Муқимий номли Ўзбек Давлат музикали театри саҳнасида қўйилган «Хотинимнинг эри» комедияси театр коллективининг ижодий ютуқларидан бири деб баҳоланса бўлади.

Асар, театрнинг етакчи артисти, ҳозирда ўз имкониятларининг янги қиррасии, режиссёрлик маҳоратини намойиш қилаётган ёш санъаткор Б. Ихтиёров томонидан саҳналаштирилган. Бу унинг постановкачи-режиссёр сифатида яратган иккинчи асаридир.

У асарни саҳналаштирар экан, асосий диққат-эътиборини Казбек образига, унинг ҳар томонлама пишиқ ва тўла очилишига олиб келган.

Агар спектаклни узукка ўхшатсак, шубҳасиз бу узукнинг кўзи Ҳ. Умаров ижросидаги Казбек образидир. Чунки бу образ ижрочининг зўр меҳнати ва катта маҳорати туфайли спектаклнинг бошидан охиригача томошабин диққат марказида туради. Актёр бутун вужуди билан образнинг руҳига кириб, томошабин кўз олдида Казбекнинг ҳақиқий башарасини очиб ташлайди.

Ҳ. Умаров образ ҳарактерига хос бўлган зиддиятли психологияни очишда гоҳ сатирик, гоҳ лирик, гоҳида юмористик жилолардан моҳирона фойдалана билади. Шунинг учун, Казбекнинг ҳар бир луқмаси томошабинга таъсир этиб, унга қувноқ кайфият бағишлайди.

С. Раҳимжонов яратган Эльбрус анча мукаммал ва пишиқ чиққан. У ҳақиқий дўстлик, поклик ва тўғриликка интилувчи давримиз кишиларининг образини яратган. Томошабин бу йигитчадан жуда катта ишлар кутади. Унга қаттиқ ишонади. Чунки актёр ижросидаги ҳаққоният шунга ундайди.

Эльбрус — Раҳимжоновнинг иштирокидаги ҳар бир саҳна қизиқарли, айниқса, унинг Верико исмли аёл қиёфасига кириб, Казбекни лақиллатиш саҳнаси спектаклнинг энг қувноқ саҳналаридан биридир. Актёр бу саҳнада эр кишининг хислатлари билан аёлларга хос характерларни бир-бирига усталик билан қўшиб, томошабин диққат-эътиборини жиловлаб олади.

Артистлардан Р. Тўраева ва Х. Шарипов яратган образларда ҳам зўр ғайрат, ҳаққоният ва ташқи эмоция билан бир қаторда, чуқур ички кечинмалар ҳар томонлама ишонарли тасвир этилган.

Бироқ шуни ҳам айтиш керакки, спектакл музикасида (Х. Плиев) миллий калорит у қадар сезилмайди. Спектакль жиҳози ҳақида фикр юритар эканмиз, рассом Г. Визель Осетиянинг тоғ ёнбағирларида жойлашган шаҳарларнинг миллий архитектурасига ижодий ёндошиш билан бир қаторда, саҳнада актёрлар учун зарур бўлган қулай шароитларни ҳам яратиб беришга муваффақ бўлган.

Асарни Ҳ. Умаров таржима қилган бўлиб, унинг ўзбекча тексти саҳнадан равон ва қувноқ жаранглайди.

Театр коллективи замонавий темадаги бу янги асари билан ижодий муваффақиятлар сари яна бир қадам қўйди.

Ҳамиджон ИКРОМОВ,
Рустам МАҲКАМОВ.

Энгельс номли Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институтининг француз тили факультетида 900 дан зиёд студент билим олмоқда.

СУРАТДА: бўлажак чет тили ўқитувчилари фран цузча қўшиқ ўрганишмоқда.

Р. Шамсутдинов фотоси. (ЎзТАГ).

Юрий НАГИБИН

ЧЕКСИЗ САМОДА

ҲИКОЯ

УЧИНДАН ҳам ўзи парвоз қилаётганини мана энди чуқур ҳис қилди. Коинотнинг чексиз зангори либоси ҳам, дақиқа сайин шаклини ўзгартириб кўзни қамаштирувчи оппоқ парқув булутлар ҳам, суратдагидек олисдан кўзга ташланувчи она ер бағри ҳам... ҳамма ҳаммаси энди уники. У ўзини бунчалик эркин ва қудратли сезишининг боиси, биринчи марта бошқаларнинг ёрдамисиз, мустақил парвоз қилаётгани эди.

Илгарилари уни инструктор Мартъяновнинг бақувват қўллари ушлаб турарди. Лекин инструктор унинг ишларига аралашмаган вақтларда ҳам, барибир бошқаришда ўзининг мустақил эмаслигини, бировнинг ёрдамини сезарди.

Болалик кезларида онаси уни сузишга ўргатарди. Ўшанда уни сув бетида онасининг кафтлари тутиб турарди. Юрий эса қўл ва оёқлари билан сувни чапиллатар, сузишга ҳаракат қилиб талпинар эди. Ҳа, ўшанда ҳам ўзи эмас, онасининг қўллари сузаётганини сезарди. Худди шунингдек, олдинги ҳамкорликдаги учишларда ҳам ўзгалар қаноти билан парвоз қилган эди.

Мана энди тушундики, ўз қаноти билан мустақил парвоз қилиш катта бахт экан...

Саратоннинг жазирама ёз осмонида биринчи бор мустақил парвоз қилаётиб, Юрий Гагарин севинчини ичига сиғдиролмай, бирдан қўшиқ айтиб юборди. Аммо кичик бир аэродром атрофида эскигина бир самолётни биринчи бор мустақил бошқараётган Саратов аэроклуби курсантининг овозини ҳеч ким эшитмас эди. Лекин келгусида унинг космик кема кабинасидан айтган қўшиғи бугун жаҳон бўйлаб янграшини ким ҳам биларди, дейсиз!

Аммо қўниш керак. Ахир унга фақат бир айланма қилишга рухсат берилган, холос.

Белгиланган жойга қўниб, эпчиллик билан самолётдан сакраб тушди. Сўнг ҳарбийчасига аниқ ҳаракатлар билан инструктор Мартьяновга яқинлашиб, рапорт берди:

— Ўртоқ инструктор, топшириқ бажарилди!

—Яшанг, табриклайман! — деди Мартьянов оталарча меҳрибонлик билан.

Биринчи маротаба учун ёмон эмас,— деди кўкрагида «Олтин юлдуз» медали порлаб турган нотаниш авиация генерал-майори. Гагарин уни Мартьяновга рапорт бераётганида кўрди.

Лекин Совет Иттифоқи Қаҳрамони, авиация генерали билан аэроклубнинг оддий курсанти ўртасида қандай умумийлик бўлиши ҳам мумкин.

— Ўзингиз учун қандай йўл танладингиз?— сўради генерал. Гагарин ўзини йўқотиб қўяёзди. Чунки генералга аниқ жавоб кераклигини биларди-да. «Учувчи» демоқчи эди-ю, ёлғонни ёмон кўрарди, ёлғонни айтолмасди ҳам. Унинг учун Мартьянов жавоб берди:

— Индустриал техникумни битираяпти, пўлат қуювчиси бўлади.

— Яхши касб,— дея тасдиқлади генерал,— бошқа нима ҳам дейиш мумкин. Яхши касб. Аммо унда учувчига хос туғма қобилият бор. Ажойиб учувчи бўлиб етишиши мумкин.

— Мен учишни истайман, фақат учишни, ўртоқ генерал, — овозини баралла қўйиб гапирди у,— менга бошқа ҳеч нарса керак эмас!

— Шундай денг?—генерал унинг очиқ ва ифодали чеҳрасида ёлқинланиб турган кўзларидан нигоҳини узмай, тикилиб қолди.

— Исмингиз нима?

— Юра,— болаларча шошқалоқлик билан жавоб берди у.

— Оҳо, фамилиянгиз-чи?

— Гагарин.

— Яхши фамилия, «шоҳона» фамилия.

— Йўғ-е ундай эмас, биз қишлоқликмиз, — деди Гагарин, уялганидан қулоқларигача қизариб.

— Ажабо, мен худди шу сўзларни қаердадир эшитганман, —пешонасини тириштириб ўйга чўмди генерал. Бу вақт унинг йирик бармоқлари оппоқ сочи орасида ўрмаларди.

Гагарин генералга тикилиб тураркан, беихтиёр ўзининг узоқ болалик даврини эслаб кетди.

Шу дақиқада унинг кўз ўнгида урушнинг бошидаги нотинч ва бесаранжом она қишлоғининг манзараси пайдо бўлди. Қишлоқ кўчаси, бирдан осмонни қора тутунга буркаган бомбанинг даҳшатли портлаши, итларнинг аянчли вовуллашлари, товуқ ва ғозларнинг қийқириқ овозлари, уй томидаги антенналарни учириб кетгудек пастлаб, катта тезлик билан бирин-кетин учиб ўтган иккита қизил юлдузли самолёт эсига тушди. Улардан бирининг дум қисмидан қуюқ қора тутун бурксирди. Улар қанчалик тўсатдан пайдо бўлган бўлсалар, шунчалик тез кўздан ғойиб бўлишди. Фақат уларнинг гувиллашигина ҳавода бир неча дақиқа акс-садо бериб турди. Бу овоздан самолётларнинг қишлоқ четидаги картошка пайкалига қўнганини сезиш мумкин эди. Кўчадагиларнинг ҳаммаси шу томонга қараб чопишди. Лекин гўё ер ютиб юборгандек, бу майдонда самолёт қораси кўринмас эди.

— Учиб кетишгандир, ўзларининг базаларига йўл олишган бўлса керак.

Кўпчилик қишлоққа қайтди. Фақат Юра жойидан қимирламади. У атрофни синчковлик билан кўздан кечириб чиқди ва бирдан майдонни кесиб чакалакзор ботқоқлик томон югуриб кетди. Қўнган самолётлар шу ерда эди.

— Ҳой бола, бу қандай қишлоқ?— деган овоз эшитилди.

У тўсатдан келган бу овоздан чўчиб тушди. Кейин ўзини қўлга олиб, шу томон йўл олди. У икки учувчининг рўпарасидан чиқиб қолди. Уларнинг бири иккинчисининг яраланган бошини бинт билан боғламоқда эди.

— Бу ер Клушино қишлоғи,—деди Юра улардан кўзини узмай. Боши бинт билан ўралган учувчи планшетдан харита олиб, уни диққат билан кузата бошлади. Юра унга яқинлашди. Лекин харитага қарашни ўзига эп кўрмади. Ахир у ҳарбий сирни ҳурмат қилар эди-да.

— Тушунарли,—деди учувчи картадан нигоҳини узиб,— исминг нима?

— Юра... Юрий Алексеевич.

— Оҳо! ...Фамилиянг-чи?

— Гагарин.

— Яхши фамилия, «шоҳона» фамилия.

— Йўғ-е ундай эмас биз қишлоқликмиз,— деди Юра уялганидан қулоқларигача қизариб.

— Ундай бўлса яна ҳам яхши. Раисларинг яхши одамми?

— Ҳа,— деб жавоб берди у, кейин катталардан эшитганларини эслаб қўшиб қўйди,— жуда ишбилармон...

Учувчилар кулиб юборишди.

— Унга хат ёзиб берсак элтиб бераоласанми?— деди уларнинг новча, соғломи ва жавобни ҳам кутиб ўтирмай блокнотдан бир варақ қоғоз йиртиб олиб, уни планшетга қўйиб алланималар ёза бошлади.

— Амаки, Сизни фронтда уриб туширишди-ми?— дея сўради Юрий ярадордан.

— Албатта, бўлмаса қаерда уриб туширишарди.

— Амаки, баланд учганда юлдузлар жуда яқин кўринса керак-а.

— Бўлмасам-чи, улар худди кафтдагидек кўринади.

— У ерда ким бор экан-а?

— Буни айта олмайман, азизим. Биз ҳали унчалик юқорига учганимизча йўқ, Ҳозир юлдуз санайдиган вақт эмас. Агар юлдуз санайдиган бўлсанг, немис устингдан ажал оловини пуркайди.

— Бундан чиқди, сизлар юлдуз санаган эмансизларда.

— Йўқ. Ундай эмас. Аксинча, мен уларнинг колоннаси устига ажал уруғларини ёғдирдим, аммо ўзим ҳам снаряддан сақланиб қололмадим.

— Қулоқ сол, Юрий Алексеевич, сенга жанговар топшириқ шундай,— дея мароқли суҳбатни бузди новчадан келган ярадор учувчи,— мана бу хатни раисга етказ, тушундингми?

— Сизлар учиб кетиб қолмайсизларми?

— Биз бу ерга қишлагани келганмиз,— дея ҳазиллашди улардан бири.

— Биз жанг қилишимиз керак,— деди жиддий оҳангда новчадан келган учувчи.— Қани топшириқни бажар-чи. Тезроқ. Оёғингни қўлингга ол.

Ҳаётида биринчи жанговар топшириқ олган Юра уни бажариш учун қишлоқ томон югуриб кетди.

Кечқурун онаси уни ҳатто ҳовлидан ташқарига ҳам чиқармади. Онасига учувчиларнинг ёнига бориш жуда зарурлигини тушунтиришга қанчалик ҳаракат қилмасин, иложи бўлмади.

Хатни ўқигач, раис Юрага учувчилар ҳақида ҳеч кимга лом-мим деб оғиз очмаслигини уқтирди. Юра бундай қилишнинг нима учун зарурлигини билмасди. Лекин сўрамади. Ахир, ҳарбий буйруқ муҳокама қилиб ўтирилмайди. Бу ерда ҳеч қандай гап-сўзга ўрин йўқ. У сўзсиз бажарилиши керак.

Юра тонг ёришар-ёришмас сакраб ўрнидан турди-да, далага чопди.

У қанчалик елиб-югуриб етиб келмасин, барибир кечикканди. Учувчилар йўқ эди. Фақат ярим белидан балчиққа ботган, қанотлари пачоқ бўлиб кетган абгор самолётгина ётарди. У кечаги учувчилар ёққан гулхандан қолган бир тўда кулга ғамгин тикилиб, анча туриб қолди.

Учиб кетган самолётнинг юмшоқ ерда қолдирган изларини кўриб воқеага тушунди.

Ҳа, улар учиб кетишга улгуришган эди. Кейин у ерга ботиб кетган ярим хароба самолётга яқинлашди. Бир амаллаб тирмаша-тирмаша унинг устига чиқиб олди. Кейин кабинасига тушиб, учувчининг ўрнини эгаллади. Қўлларини штурвалга қўйди. У мурғак қўллари билан гоҳ штурвални ўзига тортар, ўзи учун бутунлай нотаниш бўлган мурватларни бураб кўрар, ўзини гўё чексиз мусаффо осмонда чиндан ҳам парвоз қилаётгандек ҳис қиларди.

Шундан кейин ўқиди, учувчи ўриндиғига кўп марта ўтирди. Лекин шикастланган самолёт кабинасида ўтирган вақтидагидек ўзини эркин ҳис қила олмади.

Юранинг хотирасида ўша болалигида учратган новча учувчининг қиёфаси маълум даражада сақланиб қолган эди. Ҳозир рўпарасида турган генерал баъзи жиҳатлари билан унга ўхшаб кетардию, бироқ кўп жиҳатлари билан фарқ қиларди. Ахир, ўшандан бери озмунча вақт ўтдими: вақт ўтиши билан одамнинг юзи ўзгаради, товуши салобатлироқ, дағалроқ бўлиб қолади.

Юра рўпарасидаги генерал ёшлигида учратган учувчиларнинг аниқ бири эканлигига шубҳа қилмади ва гапга оғиз жуфтлади.

— Ўртоғингиз соғ-саломат борми?

— Қандай ўртоғим,— дея таажжубланиб сўради генерал.

— Уруш пайтида самолётини душмандан ҳимоя қилиб, қутқариб қолган ўртоғингиз-да!

— Сиз мени ким биландир адаштираяпсиз,— деди генерал.

— Йўқ. Ҳеч ким билан адаштираётганим йўқ.

Шундан кейин, Гагарин қизиққонлик билан ўзининг қаерда турганлигини ҳам унутиб, собиқ жангчидаги ўша ўтмиш хотирасини жонлантирмоқчи бўлди. Воқеани батафсил ҳикоя қилиб берди. Генерал эса жуда қизиқиш ва таажжуб билан, шу билан бирга ғамгин бир кайфиятда тинглади.

— Ҳа,— дея оғир тин олди генерал ҳикоя тугагач,— Ҳаёт биз ўйлагандан кўра сахий ва олийҳимматроқ, шу билан бирга зиқна ва аёвсизроқдир. Қандай қишлоқ эди?

— Клушино қишлоғи. Ҳозир ҳам шундай деб аташади.

— Тушунарли. Энди эсимга тушди. Ўша вақтда менга бошқа «шоҳона» фамилияли азамат — Куракино қишлоғидан Куракин деган бола ёрдам берганди.

Т. Ғаниев ва Б. Маҳмудов таржимаси.

Кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш

икки ойлиги давом этмоқда

ИСТИРОҲАТ БОҒЛАРИ МАВСУМГА ТАХТМИ?

Баҳор келди. Одатда кўклам қишлоқдан кўра шаҳарда тез билинади дейишади. Балки, бунинг боиси шаҳарликларнинг баҳорни айниқса орзиқиб кутганидандир. Ҳозирги кунда кўчага чиқишингиз билан ғуллаб ётган олчазорларни, ям-яшил толлар, пуштиранг шафтолизорларни кўриб кўзингиз қувонади. Чиндан ҳам, гўзалликка интилган ҳар бир киши ўзи яшаб турган шаҳар бўстон бўлишини хоҳлайди.

Тошкент қадимдан боғ шаҳри бўлган. Ҳозир ҳам шаҳримизда яшил хиёбонлар, парклар кўп. Фақат шаҳарнинг ўзида ўн тўртта катта истироҳат боғи бор. Бунинг устига турли катта-кичик хиёбонларни қўшсак, шаҳримиз гулзор ва боғ маскани эканига яна бир бор ишонч ҳосил қиламиз.

Шаҳримиздаги маданият ва истироҳат боғларида ҳозирданоқ сайр қилувчилер кўпайиб қолди. Эрта-индин улар янада кўпаяди. Хўш, маданият ва истироҳат боғлари ёз мавсумига тайёрми! Кечагина Тошкентдаги маданият ва истироҳат боғларини айланиб турли манзараларни кўрдик.

Кўз қувонади

ТЕЛЬМАН номидаги маданият ва истироҳат боғи (директори А. Огонов) га киришингиз билан жаннат маконини эслайсиз. Топ-тоза хиёбонлар, ариқларда шарақлаб оқаётган сув, шабадада аста силкиниб турган сирень гуллари, чиройли қилиб бўялган ҳайкалчалар қалбингизга қувонч бағишлайди. Бу боғ қадимдан ўзининг намунали тартиби, гўзаллиги, озодалиги, кўргазмали агитациянинг яхши йўлга қўйилганлиги, турли куй ва қўшиқлари, сайллари билан машҳур.

Куни-кеча, Москвадан хуш хабар олинди. СССР маданият министрлиги, «Известия» газетаси, ВЛКСМ Марказий Комитети ва ВЦСПСнинг мамлакатдаги энг яхши маданият ва истироҳат боғи номини олиш учун кўрикда қатнашган бу парк кўрик лауреати деган унвон олди. Кўрикда қатнашган 1100 парк орасида Тельман номли боғнинг ғолиблардан бири бўлганлигига ажабланмаса ҳам бўлади. Бир неча йилдирки, бу истироҳатгоҳда дам олиш аъло даражада йўлга қўйилган. СССР Маданият министрлиги, «Известия» газета редакциясининг 1969 йил кўригида ҳам парк Фахрий диплом ва кўрик лауреати унвонини олган эди.

Ўтган йили бу ерда меҳнаткашларнинг намунали ҳордиқ чиқариши учун диққатга сазовор ишлар қилинди. ВЦСПС Бутуниттифоқ «Билим» жамиятининг лекция пропагандасини ташкил қилиш бўйича мамлакат бўйича ўтказилган мусобақасида ҳам бу истироҳатгоҳ ғолиб чиққан эди. В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги муносабати билан ташкил этилган «Ленин вакиллари Ўзбекистонда» деб номланган театрлаштирилган кўрсатув, «Звезда Востока» журнали, «Тошкент оқшоми» газетасининг оғзаки сонлари кўпчиликнинг ёдида бўлса керак.

Бу йил ҳам маданият ва истироҳат боғи янги мавсумга жиддий тайёргарлик кўрди. Ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш, санитария икки ойлиги давом этаётган шу кунларда парк меҳнаткашлари биринчи навбатда озодаликка эътибор бермоқдалар. Баҳор чиқиши билан парк меҳнаткашлари атрофдаги корхоналарнинг ишчилари, мактаб ўқувчилари кўмагида бутун майдонни тозаладилар. Ариқлар озода қилинди, гуллар экилди, дарахтлар остига ўтлар сепилди. Қисқа вақт ичида 600 туп сирень, атиргул ва бошқа ниҳоллар, 300 туп чинор, каштан ва шу каби дарахт кўчатлари ўтказилди.

Истироҳат боғида янги мавсумда меҳнаткашлар ихтиёрига топшириладиган кўпгина янги объектлар ҳам бор. Болалар майдончасида янги карусель ишга тушади. Мерганликка қизиқадиганлар янги тирда мусобақалашишлари мумкин. Паркда очиладиган болалар велосипедлари ва автомашиналари прокат пункти кичкинтойларга айниқса манзур бўлади.

Авваллари парк чироқлари осма симлар ёрдамида ёритилар эди. Энди эса ёритиш системаси капитал ремонтдан чиқай деб қолди. Ер ости кабеллари билан ёритиладиган чиройли симёғочлар ўрнатилди. Эстрада театри, қироатхона, кинолекторий, ёзги кинотеатр, болалар майдончаси, спорт майдони капитал ремонтдан чиқарилди. КПСС XXIV съезди қарорлари, беш йиллик Директиваларини пропаганда қилувчи кўргазмали материаллар тайёр бўлиб қолди.

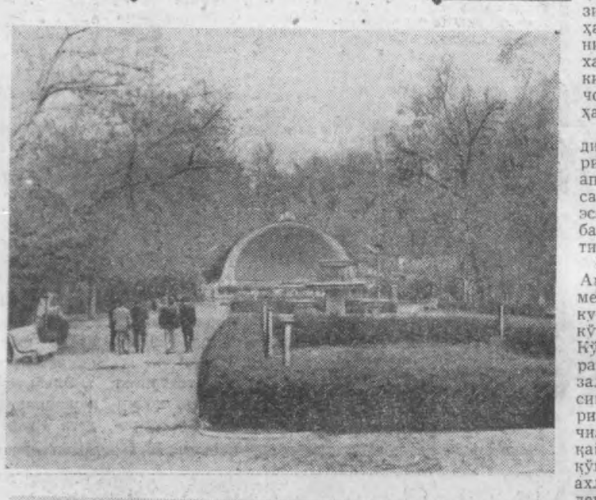

Ҳали боғ расмий равишда очилгани йўқ. Лекин у аллақачон гавжум бўлиб кетди. Яқинда, бу ерда «Правда» газетасининг соврини учун енгил атлетика бўйича мусобақа ўтказилди.

17 апрелда умумхалқ коммунистик шанбалигига истироҳат боғининг коллективи ҳам ўз ҳиссасини қўшади. Доимий анъанага биноан парк Трактор заводида оммавий сайл ўтказади. Истироҳат боғининг оркестри заводга боради. Оммавий ишлар ташкилотчиси бўлган парк маъмурияти завод меҳнаткашлари учун турли кўнгилочар ўйин ва томошалар ташкил қилади.

Истироҳат боғи одатдагидек 22 апрелда очилади. Шу куни КПСС XXIV съездига бағишланган «Партия, бизни олға бошла» деган оммавий сайл ташкил қилинади.

22—27 апрелда Ўзбекистон Касаба союзлари республика советининг ёшлар ансамбли конкурси ўтказилади. Кейин эса, қуён боқувчилар, асаларичилар, гул ишқибозлари куни ташкил қилинади. Бу ҳам боғнинг ўзига хос ташаббусидир. Ҳар йили гулчилар бу ерда ўз маҳсулотларини намойиш қилишади. Асаларичилар эса ҳордиқ чиқараётган меҳнаткашларга асал тақдим этадилар.

СССРнинг 50 йиллиги шарафига маданият ва истироҳат боғида қардош республикалар шаҳарлари куни ўтказилади. Бу йил РСФСР, Украина, Белоруссия ва Қозоғистон шаҳарларининг куни тантана қилинади.

Хуллас, маданият ва истироҳат боғи ёзги мавсумга ҳар томонлама тайёр турибди. Меҳнаткашлар унда фақат дам олибгина қолмай, руҳий оламларини бойитадилар.

Шаҳримиздаги «Победа», Гагарин номли маданият ва истироҳат боғларида ҳам кўнгилни қувонтирадиган ишлар қилиняпти. Лекин ҳамма ерда ҳам шундайми?

Дилингиз ранжийди

БИР ВАҚТЛАР «Жангоҳ» деса одамларнинг кўз ўнгига роҳат қилиб ҳордиқ чиқарадиган боғ келар эди. Бу ерда оммавий сайллар, дор ўйинлари, катта концертлар тез-тез кўрсатилиб турарди. Кейинги пайтларда боққа келадиган одамлар анча камайиб қолди. Тўғри, ҳозир ҳордиқ чиқаришнинг турли хил йўллари бор. Телевизор кўриб, театрга бориб ҳам дам олиш мумкин. Лекин истироҳат боғи яхши бўлса, ундан одам аримайди. Афсуски, Пушкин номидаги парк аввалги шуҳратини тиклай олмаяпти. Унга кирган одамлар кўп дам олмайди. Бу ерда кўргазмали агитация қуроллари ҳам етарли эмас.

Маданият ва истироҳат боғи ёзги мавсумга тайёргарликни анча кеч бошлади. Парк маъмуриятининг (директори Б. Раҳматуллаев) фикрича, ёғингарчилик халақит берган эмиш. Тўғри, бир мунча ишлар қилинди. Боғ ичидан 25 машина ахлат чиқариб ташланди. Лекин ҳали ҳам турли ерларда уюлиб ётган ахлат тўдаларини кўришингиз мумкин. Планетарий ҳали мутлақо ремонт қилинмаган. Боғ этагидаги девор ўпирилиб ётибди. Парк чеккасидан оқадиган Анҳор тозаланмаган. Ҳаммаёқни балчиқ босиб ётибди. Спорт майдонини эндигина ремонт қилишга киришилган. Турли томошалар кўрсатиладиган тахта супачанинг пойдевори синиб кетган.

Боғда газета киоскаси очиш, одамлар ақалли енгилгина овқатланадиган бирон бир павильон қуриш масаласига масъулдор ташкилотлар панжа орасидан қараб келмоқдалар. Хуллас, Пушкин номидаги маданият ва истироҳат боғида ёзги мавсумга тайёргарлик суст боряпти.

Яқинда, редакциямизга Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғидан қўнғироқ қилишди.

— Боғимизни бир келиб кўринг, тайёргарлик ишларини қизитиб юбордик. Қизғин кетаётган ишларнинг гувоҳи бўлинг!

Истироҳат боғига боришимиз билан, чиндан ҳам, оғзимиз очилиб қолди. Йўқ, боғдаги намунали ишлардан эмас, албатта. Боғ дарвозасига яқинлашишингиз билан, темир-терсакларни, катта-кичик ҳавозаларни кўрасиз. Бу ер боғни эмас, қурилиш майдонини эслатади. Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитети боғда жангларда ҳалок бўлган ёшлар ҳайкалини ўрнатиш ва музей очишдек хайрли ишга қўл урганига икки йил бўлди. Ҳайкал аллақачон битиши керак эди. Аммо ҳамон иш чўзилиб ётибди.

— Режаларимиз кўп, — дейди боғ директорининг ўринбосари Мастура Қодирова. — 14 апрелда Наврўз байрами, Лола сайли ўтказмоқчимиз. 9 майда эса Абдулла Набиев хотирасига бағишланган сайл ўтказиш ниятимиз бор.

Ният яхши бўлиши мумкин. Аммо, одатда тўзиб ётган уйга меҳмон чақирилмайди. Бугунги кунда истироҳат боғи эгаси кўчиб кетган ҳовлини эслатади. Кўлга яқинда сув қўйилиши керак. Аммо кўл ҳавзаси ҳали тозаланмаган. Турли чеккада синиқ бочкалар, тахта бўлаклари, темир-бетон устунлари сочилиб ётибди. Пачоғи чиққан қайиқлар бир чеккага йиғиб қўйилган. Темир йўл шпаллари, ахлат тўдалари, кир-қийшиқ деворларни кўриб кўнглингиз ғаш бўлади. Бу боғ ҳам 22 апрелда очилиши керак. Лекин майдони етмиш гектар бўлган боғни тартибга келтиришга улгуришармикин?

—Зиёни йўқ, — дейди директор ўринбосари. — Ҳозир директоримиз туристик командировкада юриптилар. Ўтган йили ҳам ишни кеч бошлагандик. Ҳаммасига улгурдик.

Туристик командировка бўлмайди. Директор Раҳим Тешабоев туристик саёҳатга кетган. Иш бошидан ошиб ётганида директорнинг саёҳатга жўнаб қолганига ҳайратланасиз.

Бу ҳам етмагандек, «Меҳнат» спорт жамияти ўзига тегишли спорт бассейнини ремонт қилишни ўйлаётгани йўқ. Тор жойда томоша деганларидек, «Спартак» жамияти ўзи учун янги бино ва меҳмонхона қуряпти. Бино қачон битади-ю, қачон ишга тушади. Буни ҳеч ким билмайди.

Ёзги мавсумга ғоят суст тайёргарлик кўраётган боғлар оз эмас. «Дендропарк»ка борсангиз ҳордиқ чиқарувчилар учун мутлақо қулайлик яратилмаганини кўрасиз.

Фурқат номидаги, Абдулла Набиев номидаги маданият ва истироҳат боғларида ҳам мавсумга тайёргарлик ниҳоятда ёмон аҳволда.

Деҳқонлар ҳамал кириши билан далага чиқади. Бу маданият ва истироҳат боғларининг раҳбарлари ёзги мавсумга тайёргарликни аллақачон бошлашлари керак эди. Ой туйнукка келганда, икки оёқни бир этикка тиқиш яхши натижага олиб бормайди.

Боғларимиз ўз номи билан маданият ва истироҳат боғига айланиши зарур.

С. ЕҚУБОВ,
Т. РАСУЛЕВ,
Ў. ҲАЛИЛОВ.

Қаршингизда иккита сурат турибди. Юқоридаги сурат Тельман номидаги маданият ва истироҳат боғида олинган. Иккинчисида эса Ленин комсомоли номли паркдаги нохуш манзара тасвирланган.

М. Нуриддинов фотолари.

Борис ЦВЕТАНОВ.

ҲАДИКСИРАШ

Юмор

У магазинга хушчақчақ, байрам кайфияти билан кириб келди. Сотувчи қиз унга қоғозга ўроғлик ёғни берди-да, миййғида кулиб қўйди. Пулни ола туриб ҳам жилмайди. Қайтимини бера туриб яна кулди...

Сотувчи қизнинг бундай хатти-ҳаракати, харидор йигитни жуда довдиратиб қўйди. «Шошма, шошма, мен бирорта тугмачамни нотўғри солган бўлсам керак!», деб ўйлади у. Бироқ, тугмачаларининг ҳаммаси жойида эди. Йигит ҳар эҳтимолга қарши шимининг ҳам у ёқ-буёғини қараб чиқди. Йўқ, ҳаммаси жойида.

Сўнгра у магазин ўртасида турган катта тош ойна олдига борди-да, ўз аксига тағин бир бор тикилди. Ҳамма, ҳамма нарса жойида...

Шундан кейин у прилавка олдига қайтиб келиб, сотувчи қиздан бир қути кофе сўради.

Қизиқ, қиз унга кофе бера туриб ҳам кулиб қўйди. Пулни олиб бўлгач, яна жилмайди!

Йигитнинг оёқлари қалтирай бошлади.

«Менга нима бўляпти ўзи. Ёки ваҳима бўлиб қолдимми! Биронта психиаторга учрашмасам бўлмайди. Бўлмаса ишим чатоққа ўхшайди!»—У шундай деди-да югурганича магазиндан чиқиб кетди.

Н. ИРИСОВ таржимаси.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 13|IV да **Жизель**, 15|IV да **Севги тумори.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13|IV да **Машаққатли йўл**, 14|IV да **Ўғирланган умр**, 15|IV да **Олтин девор.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 14|IV да **Хотинимнинг эри**, 15|IV да **Ўғил уйлантириш.**

КИНО

12, 13 АПРЕЛДА

Бомон тутқинлари (2 серия) — «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли, «КЎКЧА», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 1, 4, 5ва кеч 8 да).

Қора қуёш — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз 3, кеч 7 ва 9 да).

Империянинг емирилиши (кундуз соат 1, 5 ва кеч 8.45 минутда), **«Қизил тош» заставасида** (эрталаб соат 11, кундуз 3, кеч 7 ва 10 яримда):— «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».

Қалбим соҳиби — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Қочиш (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

14 АПРЕЛДА

Бомон тутқинлари (2 серия)— «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли, «КЎКЧА», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК »(кундуз соат 12, 1, 4, 5 ва кеч 8 да).

Империянинг емирилиши (кундуз соат 1, 5, кеч 8.45 минутда), **«Қизил тош» заставасида** (эрталаб соат 11, кундуз 3, кеч 7 ва 10 яримда): — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».

Уни яхши билардим — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 4 кеч, 6, 8 ва 10 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

Қора қуёш — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз 3, кеч 7 ва 9 да), «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Қочиш (2 серия)—САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Империянинг емирилиши — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2 да).

---

22 апрель кундуз соат 2 да В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг химия фанлари бўйича илмий даражалар берувчи илмий совет кенгаши (Университет кўчаси, химфак, кутубхона зали) да химия фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Г. Аҳмедов: «Қайтарувчиларни миқдорий аниқлашнинг амперометрик методи» деган темада;

О. А. Бойко: «Жанубий Ўзбекистон (Кокайти) нефтининг бензин-керосин дистиллятидаги сульфидларни тўла текшириш» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

22 апрель кундуз соат 2 яримда В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети тарих факультетининг илмий даражалар берувчи илмий совет кенгаши (Студентлар шаҳарчаси, ТошДУ, Г-304 аудитория)да тарих фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Т. И. Муртазаев: «Ўзбекистон Компартиясининг ишчи ёшларни коммунизм қурилиши даврида коммунистик руҳда тарбиялашни кучайтириш соҳасидаги фаолияти (1959—1965 йиллар)» деган темада;

Ч. Угай: «Ўзбекистон коммунистик партиясининг иккинчи бешйиллик даврида ишчилар синфи билан колхозчи деҳқонлар иттифоқини янада мустаҳкамлаш соҳасидаги фаолияти (1933—1937 йиллар)» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан университет илмий кутубхонаси (Студентлар шаҳарчаси, 4-уй) да танишиш мумкин.

---

23 апрель кундуз соат 2 да Тошкент қишлоқ хўжалик механизацияси ва ирригацияси инженерлар институтининг совет кенгашида иқтисод фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Р. А. Сафагариев: «Ўзбекистон пахтачилик совхозларида ердан фойдаланиш ва ер тузиш» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация билан институт кутубхонаси (Қори-Ниёзов кўчаси, 39-уй)да танишиш мумкин.

---

26 апрель эрталаб соат 10 ярмида Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг илмий совет кенгаши (2 Виборгский кўчаси, 49-аудитория)да техника фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Ю. Н. Шершень; «Пиллани инструменталар воситасида саралаш ва саноатга тадбиқ қилиш машинаси» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация билан институт кутубхонасида танишиш мумкин.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

РСФСР ВА ДОҒИСТОН АССР ХАЛҚ АРТИСТИ Яраги Гажиқурбонов РАҲБАРЛИГИДАГИ

„ЦОВКРА" ДОҒИСТОН ДОРБОЗЛАРИ

ва

ВЛАДИМИР ТИН РАҲБАРЛИГИДАГИ

ЎРГАТИЛГАН АЙИҚЛАР АТТРАКЦИОНИ

иштирокидаги

ҚИРҒИЗИСТОН ЦИРК АРТИСТЛАРИНИНГ

ХАЙРЛАШУВ

ГАСТРОЛЛАРИ

Томошалар кеч соат 7 ярим да бошланади.

Шанба кунлари кундуз соат 3 ва кеч 6 да;

Якшанба кунлари: кундуз соат 12, 3 ва кеч 6 да бошланади.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

Билетлар сотилмоқда.

Свердлов номли концерт залида

14, 15 АПРЕЛЬ КЕЧ СОАТ 8 ДА

КОНЦЕРТ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССР халқ артистлари Қундуз **МИРКАРИМОВА**, Муҳаммаджон **МИРЗАЕВ**;

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Камтар **ОТАБОЕВ**, Тўхта **РИСМЕТОВА**;

Солистлар: Фахриддин **УМАРОВ**, Неъматжон **ҚУЛАБДУЛЛАЕВ**, Дилором **ҚАЮМОВА** ва бошқалар.

Билетлар сотилмоқда.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА

13, 14, 15, 18 АПРЕЛЬ

КЕЧ СОАТ 7 ЯРИМДА

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

А. ИБРОҲИМОВ асари

„БИРИНЧИ БЎСА"

Постановкачи режиссёр—Э. МАСОФАЕВ.

Рассом — М. ЭШОНХУЖАЕВ.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

---

27 апрель кундуз соат 2 да Тошкент қишлоқ хўжалик механизацияси ва ирригацияси инженерлар институтининг совет кенгашида техника фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Н. Д. Иваненко: «Кўсакдан чиққан пахта бойитқичи ишчи қисмларининг асосий параметрларини текшириш ва асослаш» деган темада;

М. Г. Сотенский: «Резина булдақларни пахта териш машинасининг гидроцилиндр ағдариш бункерида ишлатишини аниқлаш» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан институт кутубхонаси (Қори-Ниёзов кўчаси, 39-уй)да танишиш мумкин.

«ЎЗБЕКФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ ҲУЗУРИДА

15 апрелдан бошлаб

режиссёр ва оператор ассистентлари, реквизиторлар, костюмерларни тайёрлайдиган ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда

УЧ ОЙЛИК КУРСЛАРИ ТАШКИЛ ҚИЛИНДИ

Машғулотлар шанба ва якшанба кунлари кундузи ўтказилади.

30 ёшгача бўлган ўрта маълумотлилар қабул қилинади.

Курсларни тугатганлар киностудиянинг суратга олиш группаларида доимий иш билан таъминланадилар.

Справкалар учун: Тошкент шаҳар, Чилонзор кўчаси, 1-уй (14, 27 автобуслар, 7 троллейбуснинг «Сут комбинати» бекати)га ҳар куни кундуз 5 дан кеч 8 гача учрашилсин.

ТЕЛЕВИЗОР

12 АПРЕЛЬ

ДУШАНБА

КОСМОНАВТИКА КУНИ
БИРИНЧИ ПРОГРАММА
МОСКВА КЎРСАТАДИ

18.40 «Дўстим ҳақида ҳикоя». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 1-қисм. **20.00** Космонавтика кунига бағишланган тантанали йиғилиш ва концерт. Кремлнинг съездлар саройидан олиб кўрсатилади. **23.45** «ВАҚТ» информацион программаси. **00.15** Кўрсатувлар программаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.55 Кўрсатувлар программаси. **19.00** Футбол бўйича СССР чемпионати. «ПАХТАКОР» —(Тошкент)— «ЗЕНИТ» — (Ленинград) Танаффус вақтида «Ахборот» информацион программаси. **20.45** Совет Армияси жангчилари учун. «Жанговар шуҳрат саҳифалари» (рус тилида.) **Ўзбек тилида: 21.05** Космик ўн йил. **21.30** Қишлоқ хўжалик ходимлари учун. Қишлоқ хўжалик фильмлари телевизион фестивали. **21.45** Ёш ижрочилар. Дилором Қаюмова. **22.15** «Ахборот» информацион программаси. **22.30** «ФАЗОГИР» адабий композиция. **23.00** «Старт кетидан старт». Ҳужжатли фильм. **23.50** Кўрсатувлар программаси.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 Душанба телевидение студиясининг кўрсатувлари.

«РАССОМ» БАДИИЙ КОМБИНАТИГА

(Цеховая кўчаси, 32-уй)

бош бухгалтер, кассир, енгил машинага шофёр, машина ишчилари, иқтисодчи

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, аҳолини ишга жойлаштириш ва информация қилиш бюроси, ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 БЕТ
12 АПРЕЛЬ, 1971 Й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор —33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари—33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар —33-27-22, партия совет ва касаба союз ташкилотлари шаҳар хўжалиги бўлимлари — 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари —33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари —33-27-03, ахборот бўлими 33-28-95, эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579.
НАШР А—2524.
Р—02429.